

Еμίνακο

Науковий щоквартальник
№ 1 (33) (січень-березень)

Миколаїв
2021

УДК 94+930+902/904+327
DOI: 10.33782/eminak2020.4(32)

Засновник видання: Науково-дослідний центр «Лукомор'є» Інституту археології НАН України

Журнал внесено до Переліку наукових фахових видань України (група «Б») з історичних наук (Наказ МОН України № 409 від 17 березня 2020 року).

Головний редактор: *Ігор Срібняк*, д.і.н., професор (Київ, Україна)

Відповідальний редактор: *Олександр Тригуб*, д.і.н., професор (Миколаїв, Україна)

Редакційна колегія: Барсук Олена, к.і.н., доцент (Мозир, Республіка Беларусь)
Біаджи Паоло, PhD, професор (Венеція, Італія)
Буйських Алла, д.і.н., ст. наук. співр. (Київ, Україна)
Георгієв Георгій, PhD, доцент (Софія, Болгарія)
Гречко Денис, к.і.н., ст. наук. співр. (Київ, Україна)
Гузун Вадим, PhD, магістр з міжнародного права (Бухарест, Румунія)
Данилець Юрій, к.і.н., доцент (Ужгород, Україна)
Димчик Рафал, доктор габілітований, професор (Познань, Польща)
Кринко Євген, д.і.н., професор (Ростов-на-Дону, Російська Федерація)
Кривошея Ірина, д.і.н., професор (Умань, Україна)
Кривошея Ігор, к.і.н., професор (Умань, Україна)
Мерфі Наталя, PhD, асистент професора (Магнолія, Арканзас, США)
Михайлуца Микола, д.і.н., професор (Одеса, Україна)
Піструїл Ігор, к.і.н., доцент (Одеса, Україна)
Савченко Віктор, д.і.н., доцент (Одеса, Україна)
Сініка Віталій, к.і.н. (Тирасполь, Молдова)
Тельнов Микола, к.і.н. (Кишинів, Молдова)
Юодіс Дарюс, PhD (Вільнюс, Литва)
Цораніч Ярослав, PhD, доцент (Прешов, Словаччина)

Відповідальний секретар: *Кирило Горбенко*

Адреса редакції:

54003, м. Миколаїв, площа Адміралтейська 1, Науково-дослідний центр «Лукомор'є»,

E-mail: alextrigub@ukr.net

Дивіться наші статті на сторінках:

Офіційна сторінка в Інтернеті: <https://www.eminak.net.ua>

Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського: <http://nbuv.gov.ua/>

Журнал індексується (представлений у базі):

Наукометричною системою **Index Copernicus** (Республіка Польща); **Google Scholar** (США);
Пошуковими базами **ERIH Plus** (EU); **DOAJ** (Швеція), **Crossref** (США)

Емінак: науковий щоквартальник. 2021. № 1 (33) (січень-березень). 352 с.

Статті подаються в авторській редакції. Автори несуть відповідальність за достовірність фактів, імен і за граматичні та стилістичні помилки.

ISSN (Print) 1998-4634
ISSN (Online) 2708-0226

© Автори статей, 2021
© Науково-дослідний центр
«Лукомор'є», 2021

* **Емінак** (грец.) – за однією з версій, ім'я скіфського царя, що здійснював владу над Ольвією.

ЗМІСТ

Memoria

- Вітрик Ірина**
Валентина Крапівіна та виставка «Скарби Південної України» у Миколаєві 9
- Шелов-Коведяєв Федір**
De Titulis Olbiae Ponticae Et Viciniis. I 20

Культури епохи бронзи

- Горбенко Кирило**
Будівельні споруди південної частини «цитаделі» городища Дикий Сад 36
- Кіосак Дмитро, Секерська Олена**
Нові дані до хронології стратифікованого поселення Сабатинівка 67
- Борисова Тетяна, Борисов Артем**
Археологічні пам'ятки Казанківського району Миколаївської області (за матеріалами А.О. Сікорського) 82

Борисфен

- Чистов Дмитро**
Вулиці архаїчного Борисфена 93
- Гаврилюк Надія**
Керамічний комплекс Борисфена періоду ранньої архаїки (за матеріалами колекції В.В. Лапіна) 110
- Бондаренко Денис, Смирнов Олександр**
Зольник № 2 античного святилища Вікторівка-I: загальна характеристика 132
- Колесниченко Анжеліка, Яцук Олег**
Виробництво скла чи його обробка? Ягорлицьке поселення у світлі нових досліджень 144
- Ольговський Сергій**
Варварські ливарники у Нижньому Побужжі в архаїчний час 157

Ольвія

- Одрін Олександр**
Деякі аспекти соціальної історії Ольвії у світлі даних епіграфіки та археології 164
- Семенова Аліса**
Один тип кістяних артефактів з Ольвії та його інтерпретація 177

- Папанова Валентина, Ляшко Світлана**
Знаряддя рибальства, знайдені у приміських садибах Ольвії 188
- Чечуліна Ірина**
Аттична чорнолакова кераміка з експозиції Миколаївського обласного краєзнавчого музею «Старофлотські казарми» 204
- Ручинська Оксана**
Особливості благодійництва в Ольвійському полісі (VI-I ст. до н.е.) 219

Тіра, Ніконій, Херсонес

- Савельєва Катерина**
Теракотові статуетки із зображенням «п'яних Гераклів» з Північного Причорномор'я 230
- Котенко Вікторія**
Орнаментация херсонеської кераміки в елліністичний час (семантика та поширення) 244

Сусіди античних центрів

- Сініка Віталій, Тельнов Николай, Лисенко Сергій, Разумов Сергій**
Скіфський курган 12 групи «Водовод» у Нижньому Подністров'ї (англійською) 253
- Баукова Анастасія**
Уособлення річкових богів у монетному карбуванні римської провінції Азія 268
- Клочко Любов**
Декоративні елементи вбрання населення Степового Побужжя 281

Кочовики Півдня України

- Добролюбський Андрій, Смирнов Ігор**
Пам'ятник невідомому алану поблизу озера Катлабух 308
- Кузовков Володимир**
Походи русів у Табарістан у другій половині IX – на початку X століть: маршрут і місце у міжнародних відносинах (за матеріалами Ібн Ісфандійара) 318
- Господаренко Оксана**
Поселення «Городок» і перспективи дослідження середньовічної фортеці «Баликлеї» 328

Історія археології

- Шевченко Тетяна**
Археологічна діяльність Анатолія Віссаріоновича Буракова у 1950-1960-і рр. (розкопки поселення ольвійської периферії біля с. Козирка) 339

CONTENT

Memoria

- Vitryk Iryna***
Valentyna Krapivina and Exhibition ‘Treasures of Southern Ukraine’ in Mykolaiv 9
- Fedor Shelov-Kovedyaev***
De Titulis Olbiae Ponticae Et Viciniis. I 20

Bronze Age

- Horbenko Kyrylo***
Building Constructions of Southern Part of ‘Citadel’ of Dykyi Sad Ancient Settlement 36
- Kiosak Dmytro, Siekerska Olena***
New Data on Chronology of Stratified Settlement Sabatynivka-1 67
- Borysova Tetiana, Borysov Artem***
Archaeological Sites of Kazanka Raion of Mykolaiv Oblast (on materials of A.O. Sikorskyi) 82

Borysthen

- Chistov Dmitriy***
Streets of Archaic Borysthenes 93
- Gavrylyuk Nadiya***
Borysthenes Ceramic Complex of Early Archaic Period (on Collection of V.V. Lapin Materials) 110
- Bondarenko Denys, Smyrnov Oleksandr***
Ash Pit № 2 of Ancient Sanctuary Viktorivka-1: General Characteristics 132
- Kolesnychenko Anzhelika, Yatsuk Oleh***
Glass-making or glass-working? Yahorlyk settlement in the light of recent research 144
- Olhovskiy Serhii***
Barbarian Smelters in Lower Buh Region in Archaic Times 157

Olbia

- Odrin Oleksandr***
Some Aspects of Olbia Social History in Light of Epigraphic and Archaeological Data 164
- Semenova Alisa***
One Type of Bone Artifacts from Olbia and Its Interpretation 177

<i>Papanova Valentina, Lyashko Svitlana</i>	
Fishing gear found in suburban estates of Olbia	188
<i>Cechulina Iryna</i>	
Attic Black-Glazed Pottery from Exposition of Mykolaiv Regional Museum of Local History 'Staroflotski Kazarmy'	204
<i>Ruchynska Oksana</i>	
Characteristics of Charity in Olbian Polis (VI-I BC)	219
<i>Tyras, Nikonion, Chersones</i>	
<i>Savelieva Kateryna</i>	
Terracotta Figurines Depicting 'Drunk Hercules' from Northern Black Sea Region	230
<i>Kotenko Viktoriia</i>	
Ornamentation of Chersonesan Ceramics in Hellenistic Times (Semantics and Spreading)	244
<i>Neighbours of Ancient Centres</i>	
<i>Sinika Vitalij, Telnov Nicolai, Lysenko Sergey, Razumov Sergey</i>	
Scythian barrow 12 of the «Sluiceway» Group in the Lower Dniester	253
<i>Baukova Anastasia</i>	
Personification of River Gods in Coinage of Roman Province of Asia	268
<i>Klochko Liubov</i>	
Decorative Elements of Steppe Buh Region Population Clothing	281
<i>Nomads in the South of Ukraine</i>	
<i>Dobroliubskii Andrii, Smyrnov Ihor</i>	
The Burial of Unknown Alan near Lake Katlabukh	308
<i>Kuzovkov Volodymyr</i>	
Rus Campaigns in Tabaristan in the Second Half of the 9th – Early 10th Century: Route and Place in International Relations (on Materials of Ibn Isfandiyar)	318
<i>Gospodarenko Oksana</i>	
Settlement 'Horodok' and Prospects for Medieval Fortress of 'Balyklei' Studying	328
<i>History of Archaeological Research</i>	
<i>Shevchenko Tetiana</i>	
Archaeological Activity of Anatolii Vissarionovych Burakov in 1950-1960 (Excavations of Olbia Outskirts Settlement near Kozyrka Village)	339